

S sej organov upravljanja:

Aktualno:

Poslovni rezultati ugodni

Na 2. redni seji so člani delavskega sveta razpravljali o poročilu o poslovanju v prvih mesecih letošnjega leta. V nadaljevanju objavljamo komentar, ki so ga za vas pripravili v ekonomsko-organizacijski službi. V razpravi je sodelovala skoraj polovica članov delavskega sveta z vprašanji, predlogi in pripombami.

Člani delavskega sveta so dobili tudi informacije o spremembah gospodarskega načrta.

V prvem polletju so v letnem planu nastopile večje spremembe, predvsem iz tehle razlogov:

- sprememba paritete dinarja od 12,50 na 15,00 din,
- dvakratno povečanje prodajnih cen:

— prvič v januarju za 4,5% in — drugič v aprilu za 5,5%, — večji vpliv imajo tudi podražitve osnovnih surovin, pomožnega materiala in energije, ki so že ali pa bodo nastopili med letošnjim letom.

Tov. Balanč, ki je članom delavskega sveta razlagal vzroke in posledice sprememb gospodarskega načrta, je dejal tudi, da bo delavski svet redno seznanjen z vsemi dogajanjem o izpolnjevanju gospodarskega načrta.

Nove prodajne cene ne pokrivajo podražitev

Ko je delavski svet podjetja konec leta 1970 potrdil gospodarski načrt za leto 1971, je bil se-

znanjen tudi s tem, da bo ta načrt doživel že v prvih mesecih bistvene spremembe, ki so potem dejansko tudi nastopile. Z devalvacijo dinarja od 12,50 na 15,00 din za dolar so se pogoji poslovanja za naše podjetje in za gumarsko industrijo bistveno poslabšali.

Res je, da so bile istočasno z devalvacijo konec januarja povečane tudi prodajne cene za 4,5%, kar pa še zdaleč ni ublažilo posledic novega tečaja. Eden od namenov devalvacije je bil tudi ta, da bi se predvsem umiril uvoz in spodbudil izvoz: vendar pa so instrumenti, sprejeti za področje izvoza, za našo panogo dejansko manj spodbudni kot prej.

V mesecu aprilu so bile prodajne cene našim izdelkom za domači trg povišane še za nadaljnjih 5,5%, kar je po izračunih šele približno enakovredna protitež negativnim učinkom devalvacije.

Za to obdobje pa ni značilna samo sprememba v poslovanju zaradi nove paritete in novih prodajnih cen, ampak tudi zaradi izredno visoke dodatne podražitve osnovnih surovin, pomožnega materiala in storitev (kord, mazut, električna, transport in drugo).

Zaradi dosedanjih podražitev in tistih, ki so že napovedane, pa bo kljub višjim prodajnim cenam naš poslovni rezultat ob koncu leta slabši, kot je planiran po gospodarskem načrtu. Kolektivu je poznano, da smo v preteklih letih zaradi stalnega porasta stroškov ob zamrznjenih cenah pnevmatike stalno izvajali razne programe za aktiviranje notranjih rezerv, tako, da je to področje dodatnega do-

(nadalj. na 3. str.)

Ob koncu šolskega leta 1970-71

Šolsko leto je v glavnem končano. Čeprav učencev ni bilo veliko, je vzgojno izobraževalni proces potekal po delovnem programu, ki ga je sprejel učiteljski zbor na uvodni konferenci, potrdil pa odbor za poklicno šolanje. Če bi ob koncu leta ugotavljali, kako je bilo delo opravljeno, potem smo z rezultati lahko zadovoljni. Zadovoljni smo z učenim uspehom, ki je v letošnjem letu precej boljši, čeprav med letom nehoti navajamo na kajenje, s katerim povzročamo šolske konflikte, ker si v šoli prizadevamo, da bi kajenje čimbolj omejili. Na žalost smo pri tem nemočni in ugotavljamo, da se procent kadilcev pri učencih vedno bolj povečuje s pomočjo posameznih članov kolektiva, ki bodočim delavcem želijo zdravja, kolektivu pa manj bolezenskih izostankov. Lahko bi omenil še kakšen primer, vendar ne želim

pri učencih ni bilo opaziti take zavzetosti.

Če smo z uspehom zadovoljni (glej tabeli), pa nismo zadovoljni z delovnimi navadami in splošnim redom, saj smo večkrat morali poseči po šolskih kazenskih ukrepih, kar ni najbolj sodobno in ne preveč vzgojno.

Zakaj nered? Težko se je opredeliti za katerokoli ugotovitev, vendar je del resnice v tem, da marsikateri pojav v delovnih enotah ne vpliva preveč pozitivno in vzgojno na rast in oblikovanje mladega človeka. Menim, da vzgojna dolžnost ni dolžnost samo učiteljev, ampak vseh članov kolektiva, posebno pa tistih, ki so v neposrednem stiku s temi mladimi ljudmi na samih delovnih mestih. Ne vem, če je hvale vredno in vzgojno, da mladega človeka za prizadevnost in pomoč na delovnem mestu nagradimo s cigareto, ker ga s tem hote ali

pogrevati starih spoznanj, pač pa v imenu učiteljskega zbora prosim vse člane kolektiva, da nam pomagajo pri oblikovanju mladega človeka, ker je to v dobro vseh nas in družbe.

Ta primer sem omenil zato, ker se bliža novo leto, v katerem bomo sprejeli v šolo večje število učencev z raznih področij Slovenije in z različnimi spoznanji in navadami. Kolektiv, v katerega bodo stopili ti učenci, pa jim lahko pokaže tako ali drugačno pot.

No, prepričan sem, da si bomo vsi prizadevali za čimboljše počutje novih učencev, da bomo vedno ravnali tako, kakor ravnamo ali bomo ravnali z lastnimi otroki. In to so otroci, prvič od doma, oddaljeni od staršev in odvisni od drugih ljudi, njihove pomoči in dobre volje.

(nadalj. na 5. str.)

Kaj in kako so delali odbori podjetja?

Pravzaprav je razmeroma težko napisati komentar o delu odborov podjetja iz njihovih poročil, ki so jih pripravili za razpravo in v oceno delavskemu svetu podjetja. Poročila so namreč le zgoščen pregled najvažnejših zadev, ki so jih na odborih obravnavali, tu pa tam so mimogrede ome-

njene še težave, število sej in konference.

Ne mislim reči, da so poročila slabo napisana, še manj bi si upal trditi, da delo odborov ni bilo dobro. Nasprotno! Mnogi odbori, o katerih bom v nadaljevanju pisal, so delali v drugačni organizacijski obliki in z drugačnimi pristoj-

nostmi. Na primer: naloge prejšnjega upravnega odbora so prevzel odbor za plan in kvaliteto, odbor za organizacijo dela in upravljanja, odbor za finančne in komercialne zadeve itd.

Poglejmo, kaj pravi o delu odborov organizator in programer kadrovske službe:

Pri analiziranju dela izvršilnih organov podjetja v prvi polovici mandatne dobe je kadrovska služba ugotovila, da ti samoupravni organi še ne obravnavajo in rešujejo vseh zadev, za katere so zadolženi in odgovorni po statutu. Predvsem je bilo opazno neredno izvrševanje funkcij, ki so bile s statutom na novo dane v pristojnost odborov ali pa se je zanje določila nova vsebina, kar velja predvsem za gospodarske odbore. Pristojnosti drugih odborov so bile večinoma prenešene s prejšnjih komisij delavskega sveta. Glavni vzrok za neredno delo je bil v tem, ker jim strokovne službe niso pravočasno pripravljale ustreznega gradiva. Zato so bili sklicani sestanki s predsedniki odborov za gospodarske zadeve, predsednikom delavskega sveta in vodji ustreznih služb ter predstavniki kadrovske službe z name-

(nadalj. na 3. str.)

Odbor za informiranje pri »reševanju« gradiva za to številko Save

Rektor ljubljanske univerze dr. Marjan Gruđen je pred dnevi proniciral 26 novih doktorjev znanosti. Med njimi je bil tudi član našega kolektiva dr. Svetislav Maksin, ki je tako postal drugi doktor kemijskih znanosti v Savi. Iskrenim čestitkam ob tem življenjskem uspehu se pridružuje tudi naše uredništvo!

Eno od najpomembnejših področij najbolj zanemarjamo:

IZUMITELJSTVO

»Razvoj znanosti in tehnike v današnjem svetu je pogoj za dinamično rast proizvodnje, proizvodnosti in materialnega bogastva države.

Zavedati se moramo, da se gospodarski razvoj na svetu odlikuje danes z izredno hitro rastjo, kakršne spričo izjemnih revolucionarnih dosežkov znanosti in tehnike do sedaj v zgodovini ni bilo.

To kaže tudi podatek, da je na leto prijavljenih okoli 400.000 izumov, 90 % od teh pride na dvanajst industrijskih razvitih držav. Več kot 30 % kemičnih proizvodov, ki jih danes izdelujejo, pred desetimi leti nismo niti poznali.

merimo moč posameznega narodnega gospodarstva s številom obstoječih sistemov za obdelavo podatkov: v ZDA imajo približno 50.000 takih sistemov, države zahodne Evrope kakih 10.000, Japonska približno 3.500 itd.

Glede na to, da danes nastajajo velike spremembe v obdobju ene človeške generacije, je nujno potrebno, da se ljudje hitro prilagajajo spremembam v tehniki, da jih sprejemajo, ne pa da so konservativni, kar zadeva napredek. Potrebe po znanstvenih raziskavah terjajo naložbe za usposabljanje kadrov, ki se bodo ukvarjali s tem delom in moramo že sedaj razmišljati o tem. V prihodnje bo znanstvena in tehnična raven

Tak razvoj, ki ga splošno označujemo z imenom znanstveno-tehnološka revolucija, se je pričel pred nekaj leti in je bil v začetku omejen le na nekaj najbolj razvitih držav v svetu. Še pred nekaj leti so teoretiki razlagali, da je to tipičen pojav visoko industrializirane družbe, ki bo v glavnem omejen na take organizme, ob njihovem prehodu v višje faze. Toda prav kmalu je tak razvoj v različnih oblikah pričel vplivati na širša področja, tudi na manj razvite dežele.

Sedanji avtor tehničnih inovacij v svetu ni več genialen človek tipa Edison ali Tesla, temveč so to pretežno teami znanstvenikov, ki delajo v dobro opremljenih laboratorijih in delavnicah velikih podjetij ali znanstvenih ustanov. Ker se je polje dela zelo razširilo, ostaja tudi dosti dela posameznikom, vendar je nad dve tretjini vseh avtorjev iz znanstvenih ustanov. Novi izumi, postopki in izboljšave so torej plod organiziranega dela, ki ga financirajo proizvajalci, znanstvene ustanove in država. Objavljeni so številni podatki o obsegu financiranja, številu strokovnjakov, usmeritvi povečanja in doseženih rezultatih. Ti podatki jasno govorijo, da je znanost postala v velikih razvitih državah (v manjših pa postaja) velika prvorazredna gospodarska panoga, ki vzpodbuja ves razvoj tehnike in gospodarstva.

Realizacija tehničnih inovacij, njihova izmenjava in prodaja je že dolgo odnosa poslovna panoga v mnogih državah. Znano je, da Francija sklene letno nad 30.000 licenčnih pogodb. Po pozitivni izvozni bilanci v pogledu industrijske lastnine je znana zlasti Švedska. Avstrijski institut za strojništvo v Gradcu ustvarja z izvozom licenc in načrtov prek 5 % avstrijskega izvoza, itd.

Posebej velja omeniti, da mora biti današnji kolektivni in individualni raziskovalec sproti poučen o novostih in dosežkih drugih, da ve usmerjati svoje delo. Zato je razvito informiranje postalo sestavni del raziskovalnega in razvojnega dela, za katero so zavzeti vsi. Če so raziskovalci še do nedavna skrivali svoja dognanja, je dandanes situacija obratna: večina del je čimprej objavljenih, da se tako pride do informacij, kaj delajo strokovnjaki v drugih ustanovah. Ponavljanje raziskav in ponovna odkrivanja že odkritega bi bilo predrago in nesmiselno. Tako se odpira možnost pospešenega prenašanja tehnoloških izkušenj v državnem in mednarodnem obsegu, kar nudi izredne možnosti tudi nerazvitim in polrazvitim gospodarskim organizmom. Pomembno je omeniti spremembe v izobraževanju, ki zahteva višjo kvalifikacijo kadrov. Prevladuje zahteva po visokošolski izobrazbi. V vrsti držav se resno razpravlja o obvezni srednješolski izobrazbi za vso mladino. Po drugi strani hitre spremembe v tehniki zahtevajo nepretrgano izobraževanje vseh ljudi v aktivni dobi. Nепrestano spoznavanje novosti postaja obvezni sestavni del aktivnosti vseh zaposlenih, zlasti strokovnih kadrov in raziskovalcev.

Inventivna dejavnost v Jugoslaviji

Izumiteljstvo v naši državi je bistven element za uresničevanje stalnega napredka v gospodarstvu, predvsem v industriji.

Izumi naj bodo, oz. so v svetu predvsem rezultat oraniziranega raziskovalnega dela in so zato s

tem delom neločljivo povezani. Tekma v tehničnem razvoju je trajna in neusmiljena. Od tega je odvisen naš nadaljnji gospodarski razvoj in s tem naša usoda.

Pregled razvoja izumiteljstva pri nas od sprejetega novega zakona o izumih in tehničnih izboljšavah v letu 1960 nikakor ni pozitiven in kaže tole sliko:

IZDANI PATENT	1960	1961	1962	1963	1964	1965	1966
domači	455	180	275	255	238	152	164
tuji			317	478	757	493	550
skupaj			592	733	995	650	714

Vidimo torej:

- stalno upadanje domačih patentov in
- stalno naraščanje tujih patentov.

Končno lahko iste podatke — če se omejimo le na domače patente — opazujemo tudi glede na razvoj te dejavnosti po republikah:

leto	Srbija	Hrvatska	Slovenija	Bih	Make-donija	Črna gora
1960	191	111	106	12	12	6
1961	91	29	54	11	2	—
1962	100	67	86	11	2	—
1963	97	46	66	17	3	—
1964	102	69	77	16	4	—
1965	73	38	44	9	2	4
1966	67	39	30	5	1	—
1967	69	47	40	8	4	—

Ta tabela nam daje odgovor na vprašanje, kje smo bili leta 1960 in kje v letih gospodarske reforme. Kakšno je bilo stanje v Srbiji, Sloveniji in Hrvatski prvo leto reforme in kakšno je bilo stanje konec leta 1967. V naslednjih letih zaznamujemo še nadaljnje upadanje in zadnja leta lahko govorimo o 150 izdanih domačih patentih. Pri tem Slovenija sodeluje s približno 25 %.

Med avtorji prevladujejo pri tujih prijavah podjetja, med domačimi prijavitelji pa avtorji posamezniki. Karakteristično je, da imajo upokoјenci in obrtniki več prijav kot pa raziskovalne ustanove, kar jasno govori o trenutnem upoštevanju izumov in tehničnih izboljšav pri nas.

Tako se more ugotoviti število izdanih domačih patentov na en milijon prebivalcev v Jugoslaviji:

1960	1961	1962	1963	1964	1965	1966
24,8	9,7	14,5	13,4	12,4	7,8	8,5

V drugih deželah moramo ugotoviti takole stanje izumiteljstva: Madžarska 205, Holandija 280 izdanih patentov. V drugih deželah število patentov stalno narašča, tako v vzhodnih kot v zahodnih.

Razumljiva je zavzetost kapitalističnih držav za patente. Za nas je zlasti poučen primer socialističnih držav, ki so po letu 1955—60, približno takrat kot mi, pristopale k ureditvi zakonodaje in vseh potrebnih ukrepov na področju izumiteljstva. Po sedanjem stanju močno presega naše izumiteljstvo celotno trikrat manjša LR Bolgarija.

Rezultati ureditve kompleksa zakonov, uredb in ukrepov v gospodarstvu so posebno vidni v SZ, kjer so ti ukrepi pričeli veljati leta 1959 in dali sledeče rezultate:

leto 1955 5.000 patentov,
leto 1960 53.000 patentov,
leto 1963 67.200 patentov,
leto 1966 95.400 patentov.

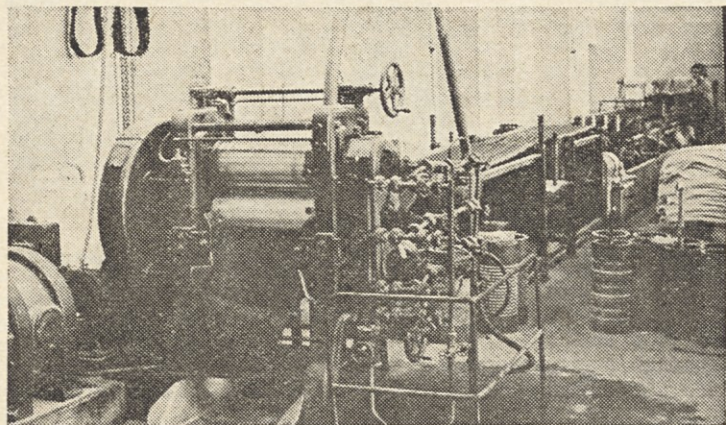
Tako ima v zadnjih letih SZ več patentov kakor ZDA, ki so prej več let prednjačile v svetu.

Če hočemo biti količkan objektni, moramo ugotoviti, da se domače izumiteljstvo približuje likvidaciji te dejavnosti in izgublja vpliv na tehnični napredek pri nas.

Tako močno v upadanje inventivne dejavnosti je napotilo Zvezo izumiteljev in avtorjev tehničnih izboljšav Slovenije k akciji za njeno oživitve. Izdelane so bile teze za poživitev izumiteljstva in podan gospodarski učinek oživitve izumiteljske dejavnosti v SR Sloveniji.

Ena od zadnjih akcij za poživitev izumiteljske dejavnosti je bilo posvetovanje februarja letos v Mariboru, ki se ga je udeležilo veliko število zastopnikov delovnih skupnosti iz vse Jugoslavije.

Na tem posvetu je bilo obravnavano stanje izumiteljstva in podanih veliko predlogov in napotkov za oživetje inventivne dejavnosti.

Stroj za izvlačenje vilo oblog v obratu I je eden najstarejših v naši tovarni. Z nenehnim vzdrževanjem in novimi izboljšavami nam je uspelo, da kljub veliki starosti uspešno dela še danes.

To so besede predsednika ZKJ tov. Tita na IX. kongresu.

Nato je še dejal:

»O velikih spremembah v tehniki zadnjih dvajset let zgovorno pričajo tudi tile podatki: hitrost gibanja se je povečala približno petdesetkrat, eksplozivna moč milijonkrat, zanesljivost delovanja elektronskih aparatov desetkrat, prenos informacij v prostoru tisočkrat itd.

V prihodnjih dvajsetih letih pričakujemo v tehniki nadaljnje precejšnje izboljšanje sistema obveščanja, povečanje zanesljivosti delovanja strojev, povečanje hitrosti elektronskih informacij, izpopolnitev avtomatiziranega vodenja. Številna delovna mesta bodo opuščena zaradi avtomatizacije, pa tudi delo na mestih, ki bodo ostala, se bo precej spremenilo.

Potrebe takega tehničnega razvoja zahtevajo zlasti, da se ustanovljajo specializirane organizacije in da se povezujejo v orjaške gospodarske organizacije. V industrijsko najbolj razvitih državah so običajne zmogljivosti, npr. v rafinerijah nafte 5—10 milijonov ton, v električnih centralah okoli 600 megavatov itd.

Nastaja vizija o tako imenovani polindustrijski družbi okoli leta 2000, za katero bo značilno: družbeni proizvod na prebivalca bo znašal od 2000 do 4000 dolarjev, dohodek industrije bo petkrat večji, ekonomske dejavnosti se bodo premaknile s področja kmetijstva in industrije na področje storitev, poglavitni dejavnik napredka bo sistem izobraževanja in tehnoloških novosti.

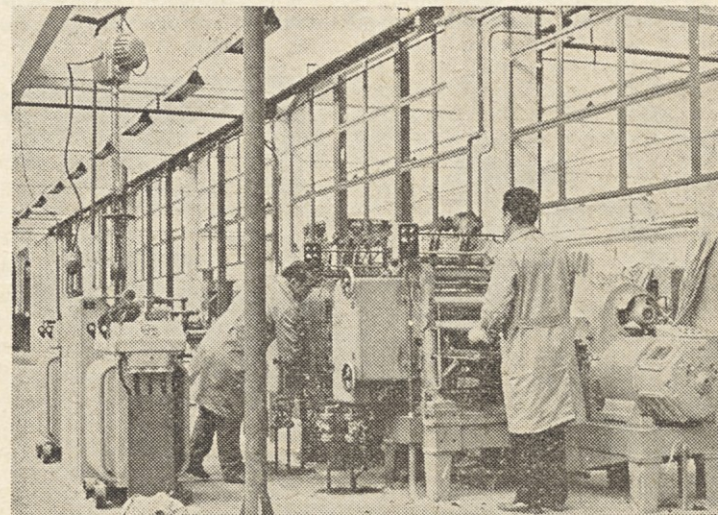
V gospodarstvu bo imela vedno večjo vlogo kibernetika. Že danes

države še bolj vplivala na njen politični, ekonomski, industrijski, vojaški in kulturni položaj v svetu.

Obseg in pomen tehnične inovacije v svetu

Tehnična inovacija je nepogrešljiv element v trajnem, vedno bolj skrbno organiziranem tehničnem napredku razvitih držav. Od cca 400.000 izumov, ki jih vsako leto prijavijo po vsem svetu, jih preko 60 % odpade na dve državi: ZSSR in ZDA. Racionalizacija in novatorstvo, torej tehnične izboljšave, so tako obsežne in splošno razširjene, da jih je težko številčno označevati. Novi postopki, novi materiali, novi stroji in njihove neprestane izboljšave preplavljajo tržišča in neprestano spreminjajo pogoje za proizvodnjo. Tako je postopni tehnični razvoj prešel v fazo velikih skokov, ki spreminjajo svet ter njegove politične in gospodarske odnose. Osnova teh sprememb je široka uporaba znanosti, avtomatizacije in kibernetike.

Če so bile v prejšnji dobi potrebe potrošnikov gibalno in spodbudno delo izumiteljev — inovatorjev, so v sedanji dobi izumov in neprestane izboljšave strokovnjakov gibalno in vzpodbuda proizvodnji, oz. tržišču. Čudoviti tehnični proizvodi, ki so si jih pred nekaj desetletji zamišljali le teoretiki, postanejo v sedanji dobi v nekaj letih predmet množične proizvodnje, dostopen vsakemu poprečnemu državljanu.

Po funkcionalnosti enak stroj smo nabavili pred nekaj tedni in ga montirali v novi velopenvmatiki v obratu II. Izboljšave na tem stroju nam omogočajo večjo storilnost, prihranek na materialu in kvalitetnejše izdelke.

Poslovni rezultati ugodni

(nadalj. s 1. str.)

hodka že zelo izčrpano. Zato verjetno ni možno več tako skokovitega naraščanja stroškov v zadnjem času reševati samo z notranjimi stabilizacijskimi programi, ampak je nujno, da se dodatno povišajo cene našim izdelkom. Treba pa je poudariti, da je bil tudi v našem podjetju sprejet program stabilizacijskih ukrepov, ki naj bi pripomogel k umiritvi vsesplošne gospodarske situacije in poslovnemu uspehu podjetja.

Rezultati prvih mesecev zadovoljivi

Poslovni rezultati za obdobje januar — maj so glede na tisto obdobje preteklega leta precej ugodnejši, kar je razumljivo glede na povečanje prodajnih cen v sredini lanskega leta in v letošnjem letu in glede na to, da se novi pogoji poslovanja v prvih mesecih letošnjega leta še ne odražajo v polni meri skozi poslovni rezultat tega obdobja, ampak bodo vidnejši šele v II. polletju. Rezultate ocenjujemo kot zadovoljive predvsem glede na omejene pogoje poslovanja in glede na primerjavo z lanskim obdobjem, čeprav ne dosegamo planskih predvidevanj.

Zaloge gotovih izdelkov niso problematične

Plan prodaje v prvih petih mesecih je bil dosežen. Predvsem je ugodna dinamika izvršitve pri trgovski mreži, kar je vsekakor v skladu s poslovno politiko podjetja, zlasti še zato, ker ta prodajna pot zagotavlja najbolj likvidna sredstva.

Tudi na področju izvoza je dinamika ugodna, kar ni običajno za to obdobje, in bo verjetno, o čem še močnejši dinamiki izvoza o koncu leta, plan izvoza 2.450.000 \$ celo presežen.

Zaloge gotovih izdelkov kot neke vrste barometer povpraševanja po naših izdelkih imajo prej dinamično zmanjševanja kot tendenco povečanja. Večje zaloge so samo pri izdelkih, kjer se pripravljajo večje odpreme (izvoz), in pri izdelkih, za katere so značilna sezonska nihanja.

Obratna sredstva še vedno kritična

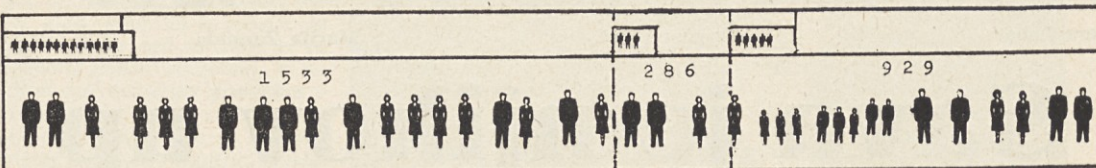
Zaradi splošno znane nelikvidnosti našega gospodarstva ima tudi naše podjetje pogosto težave.

kar pa še ne smemo ocenjevati kot prihranek, ker je običajno dinamika proti koncu leta močnejša in se lahko zgodi, da bo imela marsikatera delovna enota težave zaradi presežanja tega plana.

Poprečni mesečni osebni dohodki, ki so z letnim gospodarskim načrtom predvideni v višini šele na tretjem mestu.

DINAMIKA ZAPOSLOVANJA

stanje	31. 12. 1970	prišli	odšli	30. 5. 1971
proizvodne DE	1509	127	103	1533
vzdrževalne DE	280	17	11	286
strokovne službe	929	41	41	929
s k u p a j	2718	185	155	2748

proizvodne delovne enote

del. enote

delovne enote strokovnih služb

Od skupno 929 zaposlenih ljudi podjetja in delavska restavracija, — 167 v skladiščih in transportu, — 118 v delovni enoti varnost — 75 v trgovski mreži,

— 589 strokovnih in administrativnih delavcev podjetja.

Kaj in kako so delali odbori podjetja?

(nadalj. s 1. str.)

nom, da bi bila povezava med delom strokovnih služb in izvršilnimi funkcijami odborov ustrezna in stalna. Na osnovi dogovorov na teh sestankih so izvrševanje svojih nalog v povezavi z nalogami strokovnih služb obravnavali

govore, da bi bilo izvrševanje vseh funkcij po statutu podjetja v novi mandatni dobi celovito.

Dosedanje spremljanje teh odborov in njihova poročila kažejo, da je pogoj za redno in učinkovito delo v bodoče: ustrezna in

vila dosedanjih članov pa bo zagotovljeno nepretrgano delo.

Odbor za plan in kvaliteto

Vsebinska dela tega odbora je bila povsem drugačna, nova, in tudi način obravnave je bil drugačen kot v preteklosti, saj je nekaj od teh zadev reševal npr. delavski svet, druge upravni odbor itd. Zato so kmalu po sestavi sklicali razširjen, sestanek na katerem so sodelovali predsednik delavskega sveta in vodje nekaterih strokovnih služb. Šlo je za to, »... odbor za plan in kvaliteto, kakor tudi nekateri drugi odbori, ne morejo reševati niti vseh važnejših zadev iz svoje pristojnosti, ker ni dostavljeno ustrezno gradivo.«

Člani odbora in strokovne službe pa si niso bili povsem enotni, kaj pravzaprav sodi v pristojnost odbora za plan in kvaliteto, kaj pa v pristojnost odbora za finančne in komercialne zadeve.

V poročilu sicer ne piše, prav gotovo pa so bile razprave živahne, toda pomembnejše je, da so se sporazumeli, in sicer: »Naloga odbora za finančne in komercialne zadeve je, da s sprejemanjem operativnih planov zagotovi ustrezno izkoriščanje proizvodnih kapacitet s stališča ugodnejšega finančnega rezultata. Naloga odbora za plan in kvaliteto pa je v tem, da zagotovi realizacijo planiranih količin proizvodnje, porabe materiala in časa ter kvalitete proizvodnje.«

Po teh dogovorih je delo odbora za plan in kvaliteto steklo in pričeli so redno obravnavati poročila o izvrševanju planirane (konec na 4. str.)

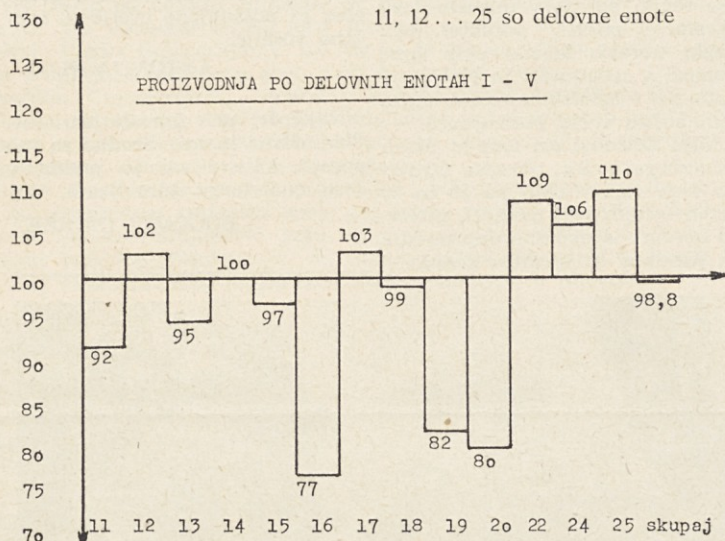

vali odbori sami in se na sejah odločili, kakšna je dolžnost in odgovornost strokovnih služb za pripravljanje predlogov in normalno delovanje teh odborov.

Za vse službe in gospodarske odbore bo v bodoče njihova največja dolžnost in odgovornost, da se po izdelanih predlogih in sprejetih odločitvah na sejah odborov dovolj konkretno vidi, zaradi kakšnih skupnih gospodarskih koristi za vse delavce podjetja se odbori odločajo za določene gospodarske in njim podobne akcije, zaradi katerih se bodo notranji in medsebojni odnosi v podjetju ugodno razvijali in zagotavljali poslovno uspešnost.

Kadrovska služba je na osnovi nadaljnjega spremljanja dela odborov ugotovila, da se je v drugi polovici mandatne dobe stanje precej izboljšalo, kar je možno razbrati tudi iz poročil o delu odborov. Še vedno pa ostajajo odprta nekatera vprašanja, na katera bi bilo potrebno po poglobljenih razpravah na sejah izvršilnih odborov dobiti ustrezne od-

pravočasna priprava gradiva strokovnih služb in pravočasne, učinkovite odločitve, ki jih ti organi na sejah sprejemajo. Za učinkovito delo pa je pomembno tudi to, da bo članska sestava boljša (glede na to, da se od vsakega člana pričakuje aktivno in zavzeto razpravljanje in odgovorno odločanje o zadevah na sejah), s ponovno izvolitvijo precejšnjega šte-

Kot je že omenjeno, pa se lahko doseže letni gospodarski načrt samo v primeru, da se doseže vsaj še 10 % zvišanje prodajnih cen.

Plan proizvodnje dosežen

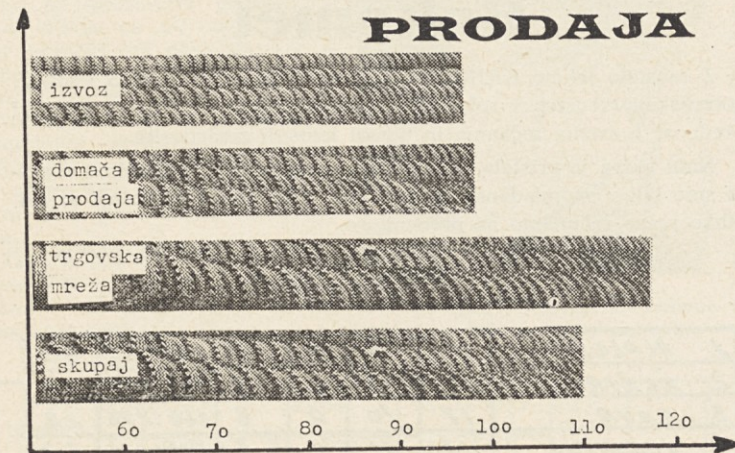
Skoraj v večini proizvodnih delovnih enot je letni plan proizvodnje dosežen. Večji izpad nastaja edino le v delovni enoti tehnični izdelki zaradi selitve, v prevlekah, kjer se zaradi zakasnitve proizvodnje bandaž predvideva višja dinamika v II. polletju, in pri delovni enoti ročna konfekcija, kjer je izpad nastal zaradi zakasnele dobave kalupov za proizvodnjo respiratorjev. Še vedno

še vedno so za približno 3 milijarde SD previsoke terjatve do kupcev. Zaradi tega ima nabavna služba oz. proizvodnja težave z redni oskrbi z osnovnimi surovinami. Kot terjatve pri kupcih so angažirana tudi sredstva, ki so sicer namenjena za investicijsko izgradnjo podjetja oz. so zaradi tega določeni investicijski programi v zaostanku.

Ostala področja poslovanja brez večjih odstopanj

Skozi vse mesece letošnjega leta ima podjetje predvsem probleme z zaposlovanjem zlasti proizvod-

Indeks izvršitve plana

je glavni problem proizvodnje pomanjkanje delovne sile, čeprav se stopnja fluktuacije zmanjšuje. Težave so tudi zaradi nepravočasne dobave opreme.

Pri naštetih težavah pa je treba poudariti, da je ugodna dinamika plana proizvodnje tudi posledica uresničitve sklepov, ki so jih samoupravni organi sprejemali v zadnjem času.

nih delavcev. Zaradi odhajanja in vse večjega obsega dela so potrebe v posameznih proizvodnih enotah izredno velike. Prevladuje samovoljna prekinitev dela, kot vzrok odhajanja pa se največkrat razbrati tudi iz poročil o delu odborov. Še vedno pa ostajajo odprta nekatera vprašanja, na katera bi bilo potrebno po poglobljenih razpravah na sejah izvršilnih odborov dobiti ustrezne od-

1.600,00 din, so bili tudi v tej višini realizirani, oz. v mesecu maju še celo višji, to je 1.690,00 din.

Zaključek

Poslovne rezultate prvih mesecev lahko ocenjujemo kot zadovoljive. Treba pa je upoštevati, da učinki dvalvacije še niso bili izraženi v polni meri. Zato je potrebno, da se strogo držimo ukrepov, ki jih sprejemajo samoupravni organi in vodstvo podjetja, in da tudi aktivno sodelujemo pri vseh spremembah pogojev gospodarjenja, ki se pripravljajo tako v zveznem kot republiškem merilu.

Jera Lebar

Avgust Erlač

Marija Zamuda

Sava je njihov up

Izteкло se je šolsko leto. Nova generacija je zapustila šolske klopi in se podala življenju nasproti. Kam? Pri štirinajstih, petnajstih letih se mora človek odločiti za poklic, ki ga bo opravljal vse življenje. Od te — lahko bi rekli življenjske-odločitve je odvisno, kaj bo postal, ali bo zadovoljen v svojem poklicu in s kakšno voljo ga bo opravljal. Danes se mladini nudi veliko možnosti, da se odloča za poklice po svojih željah. Pa vendar za mnoge poklice primanjkuje učencev. Eden takšnih je tudi poklic gumarja.

Razumljivo je, da zaradi tega v industrijskem Kranju kljub našim razmeroma dobrim osebnim dohodkom ne moremo dobiti dovolj mladih ljudi, ki bi želeli postati naši sodelavci. V izobraževalnem centru so se odločili, da bodo segli malo dlje in pridobili učence s področij, kjer ni dovolj industrije. Tu predvsem mislimo na okolico Ptuja in Kozjansko. Še pred koncem šolskega leta je izobraževalni center poslal dopise tamkajšnjim šolam in odziv je bil zadovoljiv. Prve dni julija so bili vsi, ki so se prijavi, povabljeni na razgovor in testiranje.

Na tej poti so prenekaterega učenca spremljali starši oziroma njihovi skrbniki. Izbrali smo priloženost in s tremi od staršev malo pokramljali. Preberite, kaj so nam zaupali!

SAVA: Predvsem nas zanima, kako ste zvedeli, da naša tovarna sprejme v uk učence s šestimi razredi osnovne šole?

AVGUST ERLAČ: Na šolo v našem kraju je prišlo vabilo in štirje učenci so se odločili, da pojdejo v Kranj. Trije so danes tukaj, četrti pa si je verjetno premislil.

SAVA: Zakaj ste se odločili, da pošljete svojega otroka prav v Savo?

JERA LEBAR: Pri nas ni možnosti za zaposlitev, jaz pa želim, da bi imel moj otrok boljše življenje in da bi lažje prišel do kruha.

AVGUST ERLAČ: Moj sin bo moral v Kranju skrbeti sam zase

in to je dobra podlaga, da se bo v življenju dobro znašel.

SAVA: Ali ste za našo tovarno slišali že kdaj prej?

MARIJA ZAMUDA: Ne, nismo slišali.

SAVA: Kako to, da ste se odločili za gumarja, če nič ne veste o gumarstvu?

AVGUST ERLAČ: Sin je spoznal, da s šestimi razredi ne more daleč. V šolo je prišlo še nekaj drugih ponudb in sicer iz železarne, steklarne in železnice. Mislim, da je gumarski poklic lažji kot drugi.

JERA LEBAR: Imam pet otrok in moža, ki je stoprocentni invalid. Mož ni v službi in tako nimam nobenih dohodkov. Zato sem se odločila, da sina pošljem v Kranj, saj so nam obljubili lepe pogoje.

SAVA: Od česa pa potem živite?

JERA LEBAR: Stalnega dohodka nimamo. Delam na kmetijah in tako zaslužim nekaj denarja, nekaj pa pridelamo doma. Živeti moramo skromno. Tudi otroci so skromni, obleke imajo manj kot njihovi vrstniki, delajo pa mnogo več. Lačni niso, siti pa tudi ne vedno. Pri nas kruha ne mečemo proč.

SAVA: Kakšen je vaš prvi vtis o Savi?

MARIJA ZAMUDA: O tovarni imamo vsi najboljše vtis. Povsod so nas sprejeli prijazno. Glede hrane in prenočišča je tudi urejeno — kot je pisalo na vabilu. Z otroki pa smo prišli zato, ker sami še niso dosti hodili okrog, pa smo se bali, da bi se jim kaj pripetilo.

SAVA: Imate na Gorenjskem kakšne sorodnike?

JERA LEBAR: Nimamo, sin bo stanoval v internatu.

MARIJA ZAMUDA: Moj sin ima tu botra, vendar bo stanoval v internatu.

AVGUST ERLAČ: Na Gorenjskem imam dve sestrice: ena dela v Savi, ena pa v Begunjah?

SAVA: Zakaj vaši otroci niso dokončali osemletke?

AVGUST ERLAČ: Pri nas na deželi je tako, da osmega razreda

ne izdelajo vsi. To naj bi pripomoglo, da bi ne odhajali z doma. Tako jim je praktično onemogočen odhod v mesto. Nekaj krivde za slab uspeh pa nosijo tudi otroci sami.

SAVA: Ali je ta pojav pri vas splošen?

AVGUST ERLAČ: To je splošen pojav. Na kmetih hočejo imeti take ljudi, ki jih še ni pokvarilo razkošje. Prav bi bilo, če bi se tega držali samo tisti, ki imajo kmetije.

SAVA: Koliko zaslužite na člana družine?

JERA LEBAR: Stalno nisem zaposlena, delam pa na kmetijah in pri zidarjih. Tako zaslužim 300 do 400 din. V družini nas je sedem: pet otrok in midva z možem.

AVGUST ERLAČ: Delam pri gradbenem podjetju Ptuj, žena pa v obratu Konusa v Majšperku. Zasluzek ni velik, vendar živimo. Razmišljal sem že, da vse skupaj »pobašem« in pridem na Gorenjsko.

MARIJA ZAMUDA: Mi redimo piščance za Perutnino Ptuj. Sedaj ko bo odšel od doma še »toti pubec«, bomo to opustili. Malo se bomo ukvarjali s pujski.

Če ste pazljivo prebrali odgovore staršev naših bodočih sodelavcev, ste si lahko ustvarili svojo predstavo o njih, njihovem življenju in željah. Priznati moramo, da so vredni občudovanja, saj živijo v zelo težkih razmerah. Naj navedem primer matere enega izmed naših bodočih učencev, ki je pripovedovala, da sama z dnino preživlja sedemčlansko družino. Ob težkem delu je razumljivo, da želi svojemu otroku boljše življenje. Zato sta se s sinom odločila za Savo in z upanjem zreta v prihodnost.

Večini med nami, ki ni odrasčala v takih razmerah, je težko razumljivo, da je življenje tudi takšno.

Skupini mladih smo podali roko. Poskrbimo, da bodo obdržali o nas dobro mišljenje in jim zaželimo kar največ sreče v bodoče.

JANEŽ JEREB

Republiško tekmovanje prve pomoči

V Velenju sta republiški odbor RK in sekretariat za narodno obrambo 19. in 20. junija organizirala republiško tekmovanje ekip prve pomoči in pokazovalno vajo, ki so jo izvedle tri prvo uvrščene domače ekipe in dve avstrijski ekipi.

Tekmovanja se je udeležila tudi ekipa Save, in sicer zato, ker je bila lani občinski in republiški prvak. Pred tekmovanjem so imeli precej vaj, zato je tudi na letošnjem občinskem prvenstvu dosegla prvo mesto, na tekmovanju v Avstriji 5. junija pa tretje mesto.

V Velenju je tekmovalo 40 ekip iz vse Slovenije in dve ekipi iz Avstrije, ki sta tekmovali izven konkurence.

Tokrat naša ekipa ni imela sreče, ali bolje rečeno, ni uspela, kot smo bili vajeni, kljub solidnim pripravam ji je spodrsnilo in dosegla je le 19. mesto.

S tem seveda ni rečeno, da je slaba, da nima solidnega znanja in izgleda za ponovne odločne uspehe. Še z nečim pa je v bodoče vedno bolj računati, to pa je, da bo z doslednejšim uveljavljanjem doktrine o vsesplošnem ljudskem odporu in tudi zaradi vse večjih potreb v mirnem času (nesreče, požari, poplave itd.) naglo poraslo število ekip prve pomoči v ustanovah in podjetjih. Zato bo v izločilnih tekmovanjih tudi vedno večja konkurenca.

Naša dolžnost pri tem je izbira ustreznega kadra, obvezna udeležba vseh članov ekip na 20 in 80 urnih tečajih prve pomoči, ustrežna oprema in občasne interne vaje za preizkus in utrditev znanja.

Pokazovalna vaja, ki so jo izvedle na športnem igrišču v Velenju 20. t. m. prvo uvrščene občinske ekipe prve pomoči ter ekipe zdravstvenega osebja, civilne zaštite in gasilske službe Velenja, Slovenjgradca in Ljubljane, je zelo nazorno pokazala, kako bi v primeru potrebe vskladenodelovali in reševali človeška življenja in imetje.

Držeč se načela, čimbolj vsestransko usposobiti enote za reševanje in zaščito, naj nam ne bo žal truda in sredstev, ki bodo v bodoče še vedno v veliki meri potrebna.

ANTON BOŽIČ

Zahvale

Spomnili ste se tudi mene, čeprav je že dolgo, odkar sem odšel iz tovarne. Prisrčno se vam zahvaljujem za darilo, ki ste mi ga namenili ob 50-letnici tovarne.

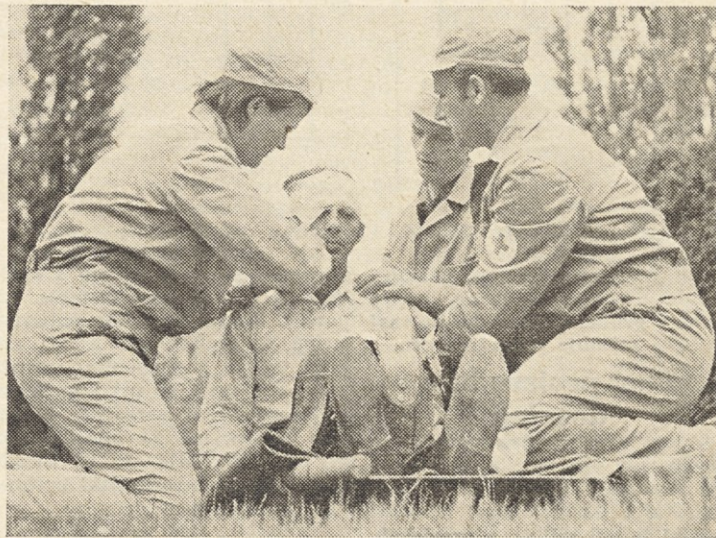
DRAGO STARMAN

Ob smrti mojega moža PLUT ANTONA, se najlepše zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem za poklonjeno cvetje in izrečeno sožalje.

ANTONIJA PLUT

Najlepše se zahvaljujem tov. Planinskovi in tov. Studnu za vso pomoč, ki sta mi jo nudila v času enoletnega zdravljenja.

BOGOMIR GAJSER

Ekipa prve pomoči tokrat na slovenskem prvenstvu sicer ni pokazala tistega, kar smo bili vajeni, vendar pa je življenjsko važno obvladati večino prve pomoči za primer nesreče in ne samo za tekmovanje. Te pa naši fantje in dekleta dobro obvladajo.

Rokomet

Z zaostalo tekmo KRIŽE B : SEŠIR 13:28 se je končalo letošnje gorenjsko prvenstvo v rokometu. Jesenski prvak ALPLES je obdržal prednost z dvema točkama in postal letošnji zmagovalček.

Naša ekipa je pristala na odličnem tretjem mestu. Posebno uspešni smo bili v spomladanskem delu in s tako igro v naslednji sezoni lahko resno računamo na prvo mesto.

VOJO MITROVIČ

LESTVICA

1.	ALPLES	18	15	0	3	259:144	30
2.	ŠEŠIR	18	13	2	3	362:277	28
3.	SAVA	18	10	2	6	344:296	22
4.	JESENICE	18	11	0	7	284:271	22
5.	KRANJI-B	18	10	1	7	288:261	21
6.	RADOVLJICA	18	9	1	8	291:274	19
7.	TRČIČ-B	18	7	2	9	224:247	16
8.	KR. GORA	18	5	1	12	219:277	11
9.	KRIŽE-B	18	3	2	13	237:341	8
10.	ŽABNICA (-1)	18	1	1	16	196:366	2

Kaj in kako so...

(nadalj. s 3. str.)

proizvodnje. Že v tem letu pa bo ta odbor redno obravnaval tudi poročila in analize o porabi materiala in delovnega časa.

Eno od zelo pomembnih področij v pristojnosti odbora za plan in kvaliteto so rekonstrukcije in funkcionalno uvajanje strojev ter rezultati poskusne proizvodnje. Poročila sta odboru občasno pripravljala razvojno-tehnološki inštitut in služba vzdrževanja in investicijske izgradnje, sklenili pa so, da bodo odslej obravnave vsake tri mesece. V pristojnosti tega odbora so tudi pritožbe delavcev ali delovnih enot za uveljavitev novih izdelavnih časov. V preteklem obdobju je odbor obravnaval

en tak primer. Od ostalih zadev, ki jih je obravnaval odbor, so pomembnejše še naslednje:

— določil je spremenjeno organizacijo kolektivnega dopusta v delovni enoti ročna konfekcija in naravno usnje, prilagojeno tehnološkim in organizacijskim potrebam;

— potrdil je razporeditev delavcev, ki nimajo dopusta, za dela, ki jih je potrebno opraviti med kolektivnim dopustom;

— potrdil je organizacijo delovnega časa delavcev v poklicni gumarski šoli, prilagojeno potrebam šole.

(dalje prihodnjič)

Pišejo nam iz JLA

Spoštovani tovariš urednik!

Oglašam se vam iz Subotice, kjer se nahajam na odsluženju vojaškega roka. Ker mi je zelo dolgčas po tovarni in sodelavcih, bi vas prosil, če bi mi pričeli pošiljati vaše glasilo.

Mnogo uspeha pri delu in lepe pozdrave!

Ivica Momčilović, v. p. 5920/4, 24002 Subotica.

Prejmite lepe pozdrave od Miha, ki je pri vojaki v Zrenjaninu!

Miha Černivec, v. p. 4522, 23002 Zrenjanin, Banat

Obema hvala za pozdrave. Zdajle, ko bosta vidva prebirala tale časopis, bo tovarna mirovala. Na dopust gremo. Vama in vsem našim fantom v JLA želimo kar najboljše počutje, veliko vedrega razpoloženja in prijetnih dni.

Ob zaključku tečaja za izmenske delovodje

Po sklepu odbora za zaposlovanje in izobraževanje, je izobraževalni center organiziral tečaj za izmenske delovodje. Vanj so bili vključeni na novo sprejeti delavci za ta delovna mesta in že zaposleni izmenski delovodje iz delovne enote polizdelki ter avtopnevmatika. V tečaj se je prijavilo 20 kandidatov. S poukom so pričeli 1. oktobra, trajal pa je polnih 6 mesecev. Udeležba na predavanjih je bila zadovoljiva, učni uspeh prav tako. Od dvajsetih kandidatov je tečaj uspešno končalo šestnajst slušateljev, trije se tečaja niso udeležili, eden pa je zaradi malomarnega odnosa do šolanja izgubil pravico do opravljanja izpitov.

Prisostvoval sem podelitvi spričeval o opravljenem tečaju, zato vam bom na kratko posredoval nekaj presenetljivih misli, ki so bile izražene med razgovorom, ki je sledil tej skromni slovesnosti. Dejstvo, da so izmenski delovodje prvi člen v verigi med delavcem in vodjo delovne enote, strokovnimi delavci, da slutiti, da je prav tukaj treba narediti kar največ. Že dolgo vemo, da na delavčev privrženost kolektivu in njegov odnos do dela vpliva več faktorjev. Eden od najbolj pomembnih bi bil vsekakor odnos med ljudmi. Velika fluktuacija v našem podjetju ni pogojena zgolj z denarnim vprašanjem, čeprav tudi tega ne smemo prezreti, ampak je v bistvu odraz medsebojnih odnosov delovodja ali vodja delovne enote — delavec. O tem je na omenjenem sestanku spregovoril tudi tov. Stojanovič, industrijski psiholog. Poudaril je, da že dalj časa spremlja odhod de-

lavcev iz našega podjetja in da se popolnoma strinja s povedanimi ugotovitvami in da to lahko s statističnimi podatki tudi dokaže. Izmenski delovodja bi moral predvsem dobro poznati svoje delavce, njihova nagnjenja, želje in seveda potrebe. Tako oborožen bi lahko ukrepal čim bolj preudarno, kar bi bilo velikokrat temeljna vez med njim in delavcem. Ustvarjeno zaupanje bi zagotavljalo, da se bodo morebitni konflikti reševali v enoti in to ne grobo. Psihologija naj bi po mnenju prisotnih zavzemala večjo vlogo v učnih programih, ki se pripravljajo za vodilne delavce podjetja.

Opozorili so tudi na dejstvo, da bi bilo potrebno pri razmeščanju delavcev po delovnih mestih upoštevati njihovo izobrazbo in zahtevnost dela. Zgodi se, da delavec z zaključeno gumarsko šolo dela na enako odgovornem in tako tudi enako plačanem delovnem mestu kot nekdo, ki ima samo šest ali sedem razredov osnovne šole. Negodovanje in odpor proti temu lahko zasledimo v marsikateri delovni enoti. Denar je eden od vzrokov, ki tudi »burka« naš barometer odnosov med nami. V razglabljanje o tem problemu se ne bi spuščal, ker sem o tem premalo poučen; opozorili pa so, da so še mnoga odprta vprašanja, ki bi se dala rešiti.

V nadaljevanju razgovora pa je bilo slišati nekaj pripomb in predlogov o organizaciji in izvedbi tečaja.

Tako odkritega razgovora do sedaj nismo zasledili velikokrat. Kaj se bomo iz tega naučili in kako bomo v bodoče ukrepali, pa bomo videli v naslednjih mesecih.

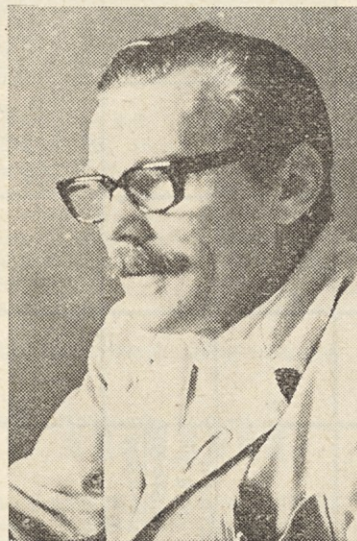
Ob zaključku šolskega...

(nadalj. s 3. str.)

Najboljši učenec ob koncu šolskega leta in pri zaključnem izpitu je bil DARKO JENKO (sr. ocena 4,00), ki je prejel za prizadevnost pri šolskem in izven šolskem delu lepo knjižno nagrado. Za športne uspehe pri šolskih tekmovanjih pa so prejeli diplome: ZDRAVKO PURGAR, FRANC STEFE in IGOR PODKRIŽNIK.

To so posamezni primeri, ki nam kažejo na povezano delovanje učencev in učiteljev, ker je samo v takih primerih možno doseči boljše rezultate. Taki posamezni rezultati so prispevali k uresničitvi delovnega programa, saj je bil ta realiziran pri izobraževalnem delu s 99,85 %, pri vzgojnem delu pa v marsičem presežen.

Tako je bilo v tem šolskem letu, kako bo v bodoče, pa je veliko odvisno od razumevanja in pomoči nas vseh.

Jože Kocijan, predstojnik Poklicne gumarske šole — avtor sestavka

učenci	izdelalo		skupaj		ni izdel.		sr. ocena	obisk
	pđ	db	zđ	št.	%	št.	%	
21	1	9	9	19	80,5	2	9,5	2,88

prijavilo	opravilo			skupaj		popr. iz.		sr. ocena
	pđ	db	zđ	št.	%	št.	%	
19	4	7	4	15	78,95	4	21,05	2,91

PIKNIK ZA SAVČANE

Za nami je najbolj množična prireditev za Savčane v letu, ko praznujemo naših petdeset let — piknik na škofjeloškem gradu. Po oceni se ga je udeležilo okrog dva tisoč »naših« in njihovih svojcev. Po oceni udeležencev je piknik z majhnimi spodrsaljki v celoti uspel.

Za vse, ki se tega prijetnega srečanja niste udeležili, za vse, ki ste že pozabili nanj, je naš fotoreporter pripravil naslednji pisan in slikovni sestavek.

V soboto sem se vkrcal v fička in zapeljal proti Loki. Malce sem si želel, da bi srečal kakega miličnika, ki bi me vprašal po dokumentih zdaj — in ne potem, ko se bom od naporenega dela »izmučen« vračal domov.

Pozdravni govor tov. Marcijana sem zamudil, vendar sem se tolažil, da bo govoril še kdo od vodilnih, toda sreča me je pustila na cedilu. Nikogar več ni bilo, ki bi spregovoril našim delavcem, ki so se kljub pol tretji uri popoldan v polnem številu zbrali v parku ob škofjeloškem gradu in so bili pripravljeni ob dobri kapljici poslušati naše govornike. Rekel sem si: »Fant, na teje preizkušnji boš pa padel, saj nimaš še nič napisanega.« Kljub temu pa nisem vrgel puške v koruzo. Napel sem oči in prisluhnil enournemu programu. Dobro je bil pripravljen. Napovedovalka je bila prikupna, vendar to ni bila gledališka igralka Jana Osojnik, kot je bilo obljubljeno. Prišežem, da sem bil trezen, ko sem to ugotovil, zato vsako pomoto izključujem.

Folklorna skupina se je kar dobro znašla na škofjeloškem »tanc podnu« in solidno odplesala svoj del programa. Ansambel Jožeta Krežeta je nastopil v enournem programu in po njem zabaval Savčane še pozno v noč. Fantje so se trudili, vendar prenekateri Kranjci niso ganili tako, kot bi se to spodobilo. Tamburaši iz Rateč pri Škofji Loki so svoj prispevek k programu izvedli sicer skromno, vendar pa jim gre vse priznanje ob dejstvu, da marljivo vadijo in si prizadevajo ohraniti to zvrst glasbe, ki iz dneva v dan tone v pozabo. Tako je bil program za nami in začelo se je pravo pravcato rajanje.

Kaj je lahko videl obiskovalec, če je opazoval to maso ljudi? Vino, ki, kot zatrjujejo dobri poznavalci te žlahtne kapljice, ni bilo slabo, je prispevalo največji delež k sprostitvi od vsakdanjega dela napetih živcev. Nekateri so si to razlagali po svoje in so kar malce preveč pogledali v kozarec. Kljub temu pa do kakega fantovskega pretepa ni prišlo in varuhi javnega reda so imeli mirno popoldne. V tovarni še nisem dolgo zaposlen, vendar sem ujel na uho, da tako mirne zabave v Savi že dolgo ne pomnijo. Postrežba je bila na višini vse dotlej, dokler se niso začele stekati zadnje sobotne ure. Rajalo in pilo se je tako, da je marsikdo od utrujenosti v glavi in seveda v nogah sklenil, da se poda proti domu. Prevoz z avtobusi je bil po izjavah tistih, ki so se ga posluževali, soliden. Res pa je tudi, da Savčani veliko prenesemo, posebno še na pikniku. Nekaj naših vrlih šoferjev, ki niso in niso mogli pustiti svojih jeklenih konjičkov doma, bo za kazen moralo v naslednjih nekaj mesecih prehoditi marsikateri kilometer peš, saj so vozniška dovoljenja zaradi ljubezni do pijače in volana obenem prepustili v varstvo milici. Najbolj zagreti so vztrajali do jutranjih ur in upoštevali pravilo, da nikakor ni dobro, če se človek ponoči »okrog vlača«, ampak naj pride domov pri belem dnevu, pa čeprav zjutraj.

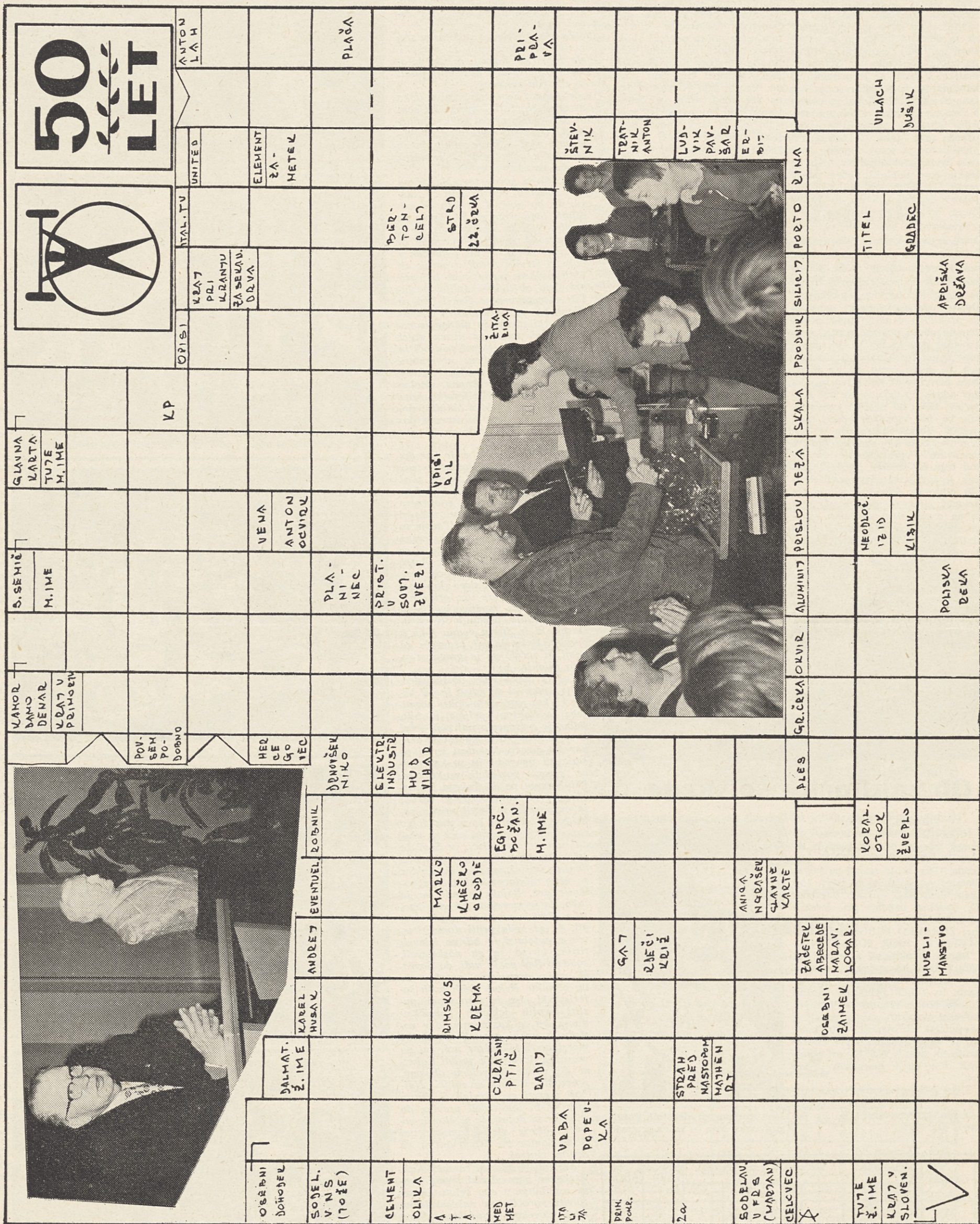
Kaj naj bi zapisal za zaključek. Vsekakor bom skušal strniti svoja opažanja v eno celoto in sestaviti poročilo za našega delovnega človeka — sodelavca Save, in sicer takole:

Piknik po samoupravni poti izglasovan, politično dobro delujoč na množično, finančno pokrit iz naše kase, kulinarčno in pivsko sprejemljiv, kulturno na zavidljivi višini, kljub nekaterim spodrs-ljajem uspel.

Če bo vse po sreči, nasvidenje prihodnje leto! JANEZ JEREB

Nagradna skandinavska križanka

Za pravilne rešitve razpisujemo: 1. nagrada
2. nagrada

50 din
30 din

3. nagrada
4. in 5. nagrada

20 din
10 din

Rešitve pošljite v uredništvo do
15. avgusta.